Karikatür

Vatandaş, bozguncuya karşı kulağını kapa gözünü aç..
ÇOK YÜZLÜ YÜZSÜZ!..

— Kuzum, gazetelerde Kerç kesimi, Harkof kesimi, Moskova kesimi diye bir kelime var, bu ne demek?..

— Yani, insanların bol bol kesildikleri yer demek!..

ANKARA MEKTUBU

YAŞIMIN fazlalığı meydana çıkarsa da, beni tanıyanlar, «Yine tarihten bahsediyorsun» dese de zaman geldikçe ve sırası düştükçe eski hatıralarımı anlatmaktan, yahut yazmaktan kendimi alamıyorum. İşte yine o hatıralardan birisi daha.

Zaman, Hamit zamanı. Ben beylik bir rüştiyede talebeyim. Hocaların birçoğu iltimaslı, arkalı kimseler. Binaenaleyh derslerine pek devam etmiyenleri de mevcut. Fakat, içlerinde bir Ali (bey) var ki, zavallı çalışkanlığı ile işinde tutunabiliyor ve bu yüzden senelerdenberi istanbulda muallim kalabilmiş.

Hangi dersin muallimi gelmemiş? Ali bey hazır, hemen o derse sokarlar. Ama, dersler ne olursa olsun, tarih, edebiyat, ulûmu diniye, hesap, hendese, fransızca, arapça, tecvit..

Ali bey her derse gire gire kendini her ilimde mütebahhir addeder hale gelmiş, her şeyi bilirim iddiasında. Hoş adam, iyi adam, filvaki her dersten de biraz çakıyor. Ama talebe, çoğu devamsız olan hocaların yerinde onu her gün göre göre artık ondan bıkmış. Öyle ya, hep ayni adam, ayni adam, illâllah...

Eski haşarı talebelerin yaramazlıklarını bilmem bilir misiniz? Bizim arkadaşlar da aralatulmanın çaresini arıyorlar ve buluyorlar.

Buluyorlar diyorum. Çünkü sınıfın en küçüğü benim. Şimdi siz, öyledir, tabiî yaşını hiç olmazsa böylece küçültmek istiyorsun dersiniz ama, vallâhi ben küçüktüm. Her ne ise..

Kararı takip eden gün bilmem hangi dersin hocası yine gelmeyince Ali bey damlıyor. Daha derse başlamadan ön sıradan ve en sevdiği bir talebesi tarafından bir söz:

— Babam vazifemi yapmadı..

— Talihin varmış, geçen gün benimkini yapmıştı, öğretmen sıfır verdi!..

— Hocafendi, bütün arkadaşlar konuştuk. ve sizin iddianız veçhile her ilimde âlim olduğunuza karar verdik. Fakat, bir şeyde şüphemiz var?

— O şüphe nedenmiş bakalım?

— Meselâ, galıba musiki bilmiyorsunuz.

Hoca ukalâ, durur mu? Cevap veriyor:

— Bilirim, bilirim, onu da bilirim.

— Meselâ Uşak peşrevini bilir misiniz?

Ali bey, cevabını sözle değil, taganni ile veriyor ve kürsüde elile tempo tutarak başlıyor:

— Ta naaam, ta na na na nannam...

Peşrev tamam. Ali bey cosuyor ve elini şakağına atıp Uşaktan bir gazele başlıyor. Muzip talebeler biribirlerile gözle işaretleşiyor. Hoca gazelin ikinci mısraını gözü kapalı mest olmuş bir halde okurken bir tanesi iki kapılı ve pek uzun sınıfın arka kapısından dahiliye müdürünün odasını boyluyor:

— Aman efendim, Ali bey çıldırdı.

— Ne, Ali bey çıldırdı mı? Ne yapıyor?

— Efendim, sınıfta şarkı, gazel gırla gidiyor.

Müdür, muallimler bir grup halinde sınıfın kapısına dayanıyorlar. Ali bey gazelin meyanını çıkmaktadır. Onları cumhur cemaat karşılarında görünce şaşkın ve acayip tavırlar alıyor. Bu halleri onu büsbütün deli addettiriyor.

— Dışarı teşrif eder misiniz?

İle karışık bir gidiş ki, hâlâ gider.

Diyeceksiniz ki, «Canım biraz ileri gitmiş ama, bir hoca şarkı filân da niçin söylemesin. Belki ders icabı, belki herhangi diğer bir tedris lüzumu dolayısiledir. Bunun için hoca çıkarılır mı?»

Evet ama, o zaman böyle değildi. Ben de zamanların telâkkileri arasındaki bu farkı tebarüz ettirmek için bu eski hatıramı sözüme başlangıç yaptım.

O zaman mekteplerde şarkı yasak, neşe yasak, hareket yasaktı. Talebenin teneffüste bile bir köşede sus pus oturup yerinden kımıldamaması istenirdi. Onlardan asık ve ciddî bir surat beklenir ve zinhar ses çıkartılmazdı.

Şimdi öyle mi ya? Talebeden neşe istiyor ve ona bu neşeyi tevlit eden sıhhat ve diğer icapları temin ediyoruz. Talebeden hareket istiyoruz; çünkü bu hem sıhhat, hem cisim güzelliği için lâzımdır. Ondan, şarkı, ondan hareket istiyoruz, çünkü bu onların hakkıdır ve onlara bu behemehal lâzımdır.

(Devamı 5 nci sayfada)

Zengin — Şikâyet etme, bak, ben de yüklendim!..

No. 360 CİLT: 14 SENE: 7 FİYATI 10 KURUŞTUR 19 İKİNCİTEŞRİN 1942

KARİKATÜR

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ EDEBİ HAFTALIK MİZAH MECMUASI

ABONE ŞARTLARI:
Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruştur. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400, üç aylığı 200 kuruştur.

SAHİBİ: SEDAT SİMAVİ
İDAREHANE: İstanbul, Ankara caddesinde Acımusluk sokağı No. 7
Telgraf: İstanbul: KARİKATÜR
Posta kutusu: İstanbul! 103

Zengin — Şikâyet etme, bak, ben de yüklendim!..

ŞEKER PAHALILAŞTIKTAN SONRA:
— **Kahveci başı, bir çay getir..**
— **Üzümlü mü olsun, incirli mi?!..**

HAFTADAN HAFTAYA

TEPEDEN İNME

OLTA ve ağın her şeklini öğrenmiş, bunların her birinden aziz canını kurtarmak işinde derin tecrübe sahibi olmuş ihtiyar balığın hikâyesini bilirsiniz. Bu baba balık yine bir gün etrafına topladığı küçük balıklara ağ ve oltadan kurtulmak usullerini anlatır ve suyun yüzünde dolaşan balıkçı sandalları ile tatlı tatlı alay ederken serpme denen ağın birdenbire üzerlerine indiğini görüyor ve «yazık ki, bundan kurtuluş yok. Çünkü buna tepeden inme derler» diyor.

Bugünlerde bu hikâyeyi hatırlayıp gülmemek kabil mi? Olta ve ağ fenninde usta olmuş baba balık gibi çarşının çeşit çeşit olta, ağ, dolap, kapan vesa-

ermiş baba vurguncusu da talihin ayni tepeden inme sillesine uğramıştır. Geçen çarşamba günü onun etrafına topladığı çoluk çocuğuna verdiği konferansı âdeta işitiyor gibiyim: «Devlet babadan şikâyet etmek haksızlıktır. O her baba gibi ara sıra kızarak eline sopayı alır.

kulaktır. Zarar görenler sakınıp kaçınmak yolunu bilmiyen tecrübesizler, cahiller, ahmaklardır. İşini bilenler, devlet babanın huyuna suyuna göre hareket edenler için korku yoktur. Meselâ o şu elimdeki kurşun kalemini yüzde yirmiden fazla kârla satmamamı emretti ve

koydu değil mi? Sen de yüzde yirmiden fazla kârla satmayıverirsin olur biter. Ne o yüzünü-zü buruşturdunuz. Ne söyliyeceğinizi anlıyorum. «Biz de çoluk çocuk sahibiyiz. On kuruşluk kurşun kalemini on ikiye satıp da batacak mıyız? Böyle bir zamanda on kuruşluk kalemi yimiye satmazsak sermayeden zarar etmez miyiz? Hele sen, mekteplerin yeni açıldığı bu zamanda yirmiye kurşun kalemini elini öpene verirsin. Müşteri memnun, biz memnun, devlet baba ne karışıyor?» Düşündüğünüzü anladım değil mi? Anlamamak kabil mi? Yüzde yirmi kârla mal satıp kuru hasır üstünde kalmıya benim niyetim yok. Aranızda kâfi derecede tecrübe ve zekâ sahibi olmıyanlar şöyle düşünürler. «Faturayı yine on iki kuruştan yapar, fakat müşteriden yirmi kuruş alırız.» Fakat bilmelisiniz ki, beş parmak bir değildir. Müşterilerin en çoğu kuzu gibi uysal insanlar olmakla beraber, bazıları da edepsiz ve azılıdırlar. Bunlar size verdikleri sözü tutmıyarak şikâyet yaparlar. Mahkemeyi boylarsınız. Yahut da bunun önüne geçmek için memura para vermiye kalkarsınız. Fakat ya memur ciddî ve akıllı bir adam değilde sizi ele verirse. Görüyorsunuz ki, mesele naziktir. Şu halde ne yapacağız? Biraz tecrübe ve zekâ sahibi tüccar için mesele yoktur. Şu kurşun kalemini on kuruşa aldım, on ikiye satmıya mecburum değil mi? Al kalemi Salamon. Ver on ikiden faturayı. Salamon sen de şimdi onu yanındaki Yorgiye yüzde yirmi kârla yani on dört kuruşa sat, sen de ondan faturayı al. Bu suretle kalemi on sekize alan yırmiye sattı mı, hem yüzde yüz kârı temin etmiş, hem de devlet babaya göğsünü gere gere gösterebileceği bir fatura elde etmiş olur. Bu defa hem alan memnun, hem satan memnun, hem devlet baba memnun. Allah eksik etmesin o devlet babayı başımızdan. Demek ki, devlet babanın her tedbirine karşı biz de karşılık tedbiri aldık mı, tehlike yoktur.»

Varlık vergisi kanununun işte böyle bir zamanda top gibi patladığını, baba vurguncunun da; «işte bundan kurtuluş yok. Çünkü buna tepeden inme derler» diye yelkenleri suya indirdiğini görüyorum.

Evet, devlet babanın bu defaki tedbirine karşı bu defa nezaket dairesinde: «Buyurun efendim, arada teklif mi var» diye cevap vermekten daha akıllı bir tedbir tasavvur olunamaz.

Bu tedbir karşısında bir parça neşesini kaybedenler: «Ca-

apartmanları vurgunculukla mı yaptım?» diyenler elbette olacaktır. Haşa efendim, vurgunculuk kim, siz kim? Ne münasebet efendim? Esasen memlekette vurguncu var mıdır? Sade bir miktar pahalılık vardır. Okadar. Bu da herhalde tarladaki ot ve mantar gibi kendi kendine bitmiş olacaktır. Sizin bu parayı yüksek alnınızın mübarek terile kazandığınıza ne şüphe? Yalnız malûm ya, bugün memleket bir parça darda. Dünyada taş yağıp kıyamet koparken bunun bir parça serpintisinin de buralara uğraması zarurîdir. Bu kış günlerinde evini, barkını, rahatını, huzurunu bırakmış milyonca insan hudutta nöbet bekliyor. Onların beklediği benim birkaç yatak ve beş, on tabak ve çanaktan ibaret varlığımla sizin han, hamam, apartman vesairenizdir. Bu servetin bir kısmını bir hediye yahut yine o servetin bir sigortası olarak devlete verirseniz geriye kalan kısmı sizi herhalde bir iki bin sene rahat yaşatır. Hem doğru yanlış ortada bir vurgunculuk rivayeti de var. Memleketinize borcunuzu sevimli bir çehre ile ödeyip hafifledikten sonra hemşerilerinizin size daha ivi bir gözle baktığını görürsünüz. Belki pek alışık olduğunuz şey değildir ama, bu duygu size herhalde verdiğiniz vergiden daha fazla saadet temin eder.

KARİKATÜR

★

BENZİN MESELESİ

— Başvekil, benzin suiistimalinin şiddetle önüne geçileceğini söyledi..

— Çok iyi, çoluk çocuk sahibi olanların gözleri aydın!

— Benzinden çoluk çocuğa ne oluyor?

— Ne mi oluyor? Gazeteleri okumuyor musun? Su benzin sarfiyatının tahdit edildiği sıralarda otomobil, kamyon kazalarının savısı iki misline çıktı!

— Bir fincan kahvenin kırk yıl hatırı var derler..

— Eğer şekerli kahve ise yüz yıl bile hatırdan çıkmaz!

SARSINTI AFETİ:

Erkek — Evvelki gece sarsıntı olmuş, amma ben duymadım..

Kadın — Bir iskarpin istersem o zamanki sarsıntıyı bak nasıl duyarsın!..

Millî Şefin direktifleri, nihayet, hükûmetin elinde resmî beyanat şekline girdi. Zalimi ağlatan, mazlûmu güldüren bu beyanat ile millî hayat, yeni bir istikamete girmiş oluyor. Bu istikametin hakikî bir «istikamet» olması için devlet kadar milletin de alâka göstermesi icap eder. Yoksa, dün caddenin ortasında kollarını sallıyarak yol kesen vurguncular, yarın karanlık köşelerden, gizli bucaklardan ellerini uzatıp ceplerimizi yoklıyabilirler...

Aklıma bir fıkra geldi: Kasabanın birinde köpeklerin yayğarasından geçilmezmiş. Nihayet kasabanın büyüğü düşünmüş, taşınmış, kasabaya kafes içinde bir aslan getirmiş. O zamana kadar gündüz gezeni dişlerile, gece yatanı seslerile rahatsız eden köpekler, birdenbire, değişmiş. Aslanın güğremesini duyunca hepsinde ses seda kesilmiş, hepsi kulaklarını, kuyruklarını kısarak birer kuytuluğa çekilmiş. Bununla beraber, köpekler, köşede, bucakta karşılaştıkça, cibilliyetleri icabı, pes perdeden solur gibi biribirlerine gızliden gizliye ulurmuş:

— Hev, hev...

Halkın samimî alâkası, bu hafif tertip aşağılıkların da önüne geçer, vurguncuyu sesten değil, soluktan bile keser.

Hani, adamın biri bir köye gelmiş, bakmış ki, üstüne köpekler saldırıyor. Hemen yere iğilmiş, kaldırımdan bir taş alacak olmuş, fakat nafile, taş bir türlü sökülmüyor. O can sıkıntısı ile:

— Lâhavle, demiş, burada taşları bağlamışlar da köpekleri salıvermişler!

İşte, yeni kanunlarla, halkın eline, şeytanları taşlamak kabilinden, vurguncuların hakkından gelmek imkânını veriyorlar. Halk, hemen bu fırsatları güzelce yerli yerinde kullansınlar!

İSTİKAMET: «İSTİKAMET!»

●

İspinoz

— Bilmezsin ne tilkidir o!?!..
— Adamı yüzüp sırtına manto yapmandan belli!..

Ankarada bayan S. U.

«Tahsilime bir ecnebi mektepte devam etmek istiyorum, ailem bırakmıyor. Okumakla hayatımı kazanamaz mıyım?»

CEVAP:

Çalıştıktan sonra okuyan da, okumıyan da hayatını kazanır. Her nekadar şimdi okumıyanlar, okuyanlardan daha kazançlı gibi görünüyorlarsa da, bu görünüş ancak harp zamanına mahsustur. Ortalık düzelince meydan yine okuyanlarındır. Bunun için okuyunuz: İster yabancı, ister yerli mektepte olsun, okumıya bakınız!

★

Kızıltoprakta N. E.

«Tahsilimi sona erdirdim, simdi hava lik etmek istiyorum. Ne dersiniz?

CEVAP:

Bu suali, tahsilini sona erdiren bir adam değil, mektepten eline pasaportu verilmiş bir çocuk sorabilir. Böyle çocuğa da akıl öğretmiye lüzum yok: Zaten o, havailiğinden dolayı bu hale gelmiştir.

★

Hozatta bayan B. H.

«Beş senedir bir bayla sevişiyoruz. Şimdi uzaklaştık. Artık buluşmak kabil değil. Bu sevgimi unutmak için ne yapmalı?»

CEVAP:

Şekerin yerini pekmez, buğdayın yerini pirinç tuttuğu gibi, giden âşıkın yerine de gelen âşık geçer. Bulunduğunuz tarafta halden anlıyan yoksa, yavaşça, sosyetesi geniş, delikanlısı bol bir tarafa naklimekân ediniz. Beş senelik aşkı beş saatte unutursunuz!

★

Gebzede T. D.

«On sekiz yaşındayım, tahsilime devam ediyorum, avni yaşta genç bir kızla derin bir alâkam var. Ailem buna mani olmak istiyor, benim ayrılmama imkân yok, ne yapayım?»

CEVAP:

Genç kızı kaçırırsanız bir yenisini bulabilirsiniz, fakat tahsilin ucunu bir kere kaçırdınız mı, bir daha ele geçiremezsiniz. Hem tahsilinize devam etmek, hem de zamanı gelince sevgili-

(Devamı 9 ncu sayfada)

ÇAMDEVİREN

Doktor Rayda Kudumiye [*]

Kalmamış geçmediğin yer, ne Macellan, ne Bering
İndin en sonra buluttan süzülüp, gudmorning!
Dediler, basmamışın toprağa günlerce ayak,
Kurmuşun gezdiğin esnada uçaklarla miting.
Duysa parmak ısırır böyle beş ay uçtuğunu
Mihverin gözdesi, tayyareciler piri Göring.
Yeni dünyada ne içtin, ne yedin, sormuyorum,
Olsun ister domates salçası, isterse buding.
Sade anlat bu seyahatte ne'er gördüğünü,
Anlatırmış gibi seyranını Rüdyar Kipling.
Bilirim aklü fetanette eşindir Vilson,
Sohbetin Vilkidir ayniyle, sükûtun Harding.
Milyonerler dilidir sendeki dil, sökmesi güç:
İstanbulda hesap ölçüsü, zatında şiling!
Eski harbin üzerinden bukadar yıl geçti,
Ne döviz aklıma girmekte, ne mahut kliring!
Herkesin duyduğu ses top sesidir şimdi: drang..
Para şıngırtısı gittikçe silinmekte: dring.
Hangi bir vakte kadar işbu kıyamet sürecek?
Ne zaman örtülecek yeryüzü ismindeki ring?..
Nice milyonların uğraştığı rinğin yerine
Konacaktır ne zaman neşe saçan bir dansing?.
Yağdadır bir eli, diğer eli pekmez, balda,
İhtikâr ehline ancak yaraşır atması fing.
Hayli şey yazmayı isterdi kalem, Çamdeviren,
Etti veznim stoper, kafiyem artık dedi: zing!

ÇAMDEVİREN

[*] Doktor Rayd, İstanbulda Robert Kollejin umumi direktörüdür, ve Çamdevireinin şahsi dostudur.

İLÂHİ DEVEKUŞU!

İtalya — Ben başımın çaresine baktım, Almanlar kendi'leri ni düşünsünler!..

— Aman ne şeker şey olmuş!?!.
— Sus, yavaş söyle, duymasın; hemen kendini pahalıya satar!..

Amerika mektubu :

Günde bir düzüne

[Birleşik Devletler hükûmetinin daveti üzerine Amerikaya giden Türk gazeteciler arasında sevimli sivil amiralımız Abidin Daverin de bulunduğu malûmdur. Amerika şehirlerinden ve şehirlilerinden fevkalâde hoşlandıkları için kolay kolay ayrılmak istemiyen muharrirlerin içinde kendisi de vardır. Oradaki samimî duygularını bize telsiz telgrafla bildirdiği için kendisine teşekkürler borçluyuz.]

İki ay var ki, seyahattayiz, bu seyahatın daha nekadar devam edeceğini tahmin etmek biraz müşküldür. İçimizden dönmek için telâş eseri gösteren yok. Hüseyin Cahit Yalçınla ben, şimdiye kadar Amerikayı hiç görmediğimizden, henüz gezip tozmıya doyamadık. Bunun için ayrılmak istemiyoruz. Zekeriyaya, Şükrü Esmere, Emin Yalmana gelince, onlar da tahsillerini burada ikmal ettikleri cihetle, eski hatıraları anıp duruyorlar. Onlar da bu yüzden ayrılmak istemiyorlar... Hülâsa, kimimiz görmediğimiz, kimimiz gördüğümüz içindir ki, buraya bağlanıp kaldık.

Söz aramızda, ikameti uzatmak benim de işime geliyor. Nedense mizacım safravidir. Anadan doğma amiral olduğum halde lodos bana fevkalâde dokunur, bunun için yazın Adadan ziyade Boğazı tercih ederim. Bundan başka, minare gibi, yangın kulesi gibi yüksek yerlerden aşağı bakmak da fena halde başımı döndürür. Üç, beş sene evvel bir kere Uludağa çıktım da yalnız benim değil, bütün dağ otelindeki misafirlerin aklı başından gitti. Okadar kendimden geçmişim. İşin hakikati böyle olduğu halde, talih, beni diplomasız amiral yaptı, hem de alaydan yetişme tayyareci... İşte, haftalardanberi Asyadan Avrupaya, Avrupadan Afrikaya, Afrikadan Amerikaya uçup duruyorum, ve - ne dersiniz? - baş dönmesi de duymuyorum!

Evet, ne gemide mide bulantısı, ne tayyarede baş dönmesi kalmadı amma, Amerikaya ayak basar basmaz bana bir şaşkınlıkdır ârız oldu. Öyle bir şaşkınlık ki, - haşa minelhuzur - her iki rahatsızlığın yerini tutuyor! O ne limanlar, o ne vapurlar, o ne binalar... Dil ile tarif edilemez, illâ ki, Evliya Çelebinin kalemi, hokkası bende ola!

Halbuki Amerikaya ait nice eserler, makaleler okudum. Hattâ yazdım bile. Sonra Kolumbiyanın fahri hemşehrileri bulunan dostlarım Zekeriyadan, Şükrüden, Eminden yolda namütenahî izahat aldım. Hattâ verdim bile! Amerikaya ait böyle esaslı malûmatım olduğu halde, yine gördüklerimin karşısında hayretten hayrete düşüyorum...

Hani, Amerikalıların keşfiyat merakı ile eğlenmek için bir fıkra uydururlar. Gûya, Amerikada bir makine varmış, bir taraftan sucuğu koyuyormuşsunuz, öbür taraftan dana çıkıyormuş... Bunu anlatırlar da gülerler. Ah, bu gülenleri bir görsem de ben de onların aklına katıla katıla gülsem! Bu anlattıkları masal, gördüğüm hakikatlerin yanında, masallıktan çıkıyor da kendiliğinden bir gerçek oluyor..

Bakınız, Nevyorka ayak bastığımın ertesi günü ne oldu? Rıhtımda dolaşıyordum. Limanın ortasında dev gibi bir vapur gördüm. Ben diyeyim elli bin ton, siz deyiniz elli beş bin ton. Hemen çantamdaki vapurlar kataloğunu açtım. Sayfaları çevirdim. Bunun resmini, ismini bulabilirsen bul... Neden sonra mihmandarıma - affedersiniz, dalgınlıkla söylemeyi unuttum:- Burada amirallığıma hürmeten bana bir bahriye zabitini mihmandar tayin ettiler! - dönerek

ELLİ * TÜRK * BÜYÜĞÜ

Binlerce okuyucunun ısrarla vaki olan isteklerini yerine getirmek için ELLİ TÜRK BÜYÜĞÜ Albümünü tekrar bastık. Cidden büyük fedakârlıklara katlanarak başarmıya muvaffak olduğumuz bu eser eski nefasetini kaybetmek şöyle dursun, daha nefis bir kâğıda ve yepyeni bir şekilde satışa çıkarılmış bulunuyor. Ciltli olarak fiyatı 150 kuruştur. Türkiye hudutları dahilinde bütün bayilerden ve kitapçılardan tedarik edebilirsiniz. Bulunduğunuz yerde bayi yoksa posta havalesile YEDİGUN idaresi adresine 150 kuruş gönderdiğiniz takdirde siparişiniz derhal ifa olunur. Posta masrafı bize aittir. Adresinizi lütfen açıkça yazmayı unutmayınız.

sordum:

— Bu vapurun ismi nedir?

— Bilmiyorum.

— Nasıl olur? Bu koca vapurun ismini nasıl bilmezsiniz?

— Biz, ne bunun, ne de buna benziyen vapurların ismini bilemeyiz. Öğrensek bile aklımızda tutamayız...

— Neden? Bunda bir esrar mı var?

— Hayır, esrar yok amma, Amerika tezgâhları altı saatte böyle üç vapur denize indiriyorlar. Bunların ismini nasıl ezberliyebiliriz? Daha dün bu vapur yoktu, bugün bunun gibi bir düzüne var!

Gördünüz mü harp gayretini? Aklıma, evde, altı senedenberi uğraşıp da bir türlü bitiremediğim Yavuzun küçük modeli geldi. İnşallah, dönüşte ılk işim, bu oyuncağı tamamlamak olsun! İster misiniz, meşhur bir amiral olduğum gibi, bu Yavuz modelile de maruf bir inşaat mühendisi olayım?

Bu, Amerikada gördüğüm binlerce meraklı şeylerden biri. Hepsini birer birer anlatacağım amma, telsiztelgrafla gönderilen makalelerin kelimeleri sayılır. Bunun için mektubumu kısa kesiyorum, ve bu mektubun bana ait olduğunu ispat zımnında vezni bozuk bir mısrala sözümü bitiriyorum:

Yaranı vefadan bizi soranlar olursa
Düştük gurbet seferine muhtacı duayız!

★

MISIR CEPHESİNDE

— Acaba taarruz duracak mı dersin?

— Zannetmem, İngilizler bu sefer daha ihtiyatlı davranıyorlar. Taarruzlarını durduracak olanları şimdiden esir alıyorlar!

— Bu yakında Allah herkese yürü kulum dedi..
— Kazançlar çoğaldı değil mi?
— Yok yahu, vesaiti nakliye azaldı!..

— Sınıfta vaziyetin nasıl?
— Çok iyi babacığım, tam sobanın yanında oturuyorum!

AKILHOCASI

(6 nci sayfadan devam)

nizle yuva kurmak imkânı varsa ne âlâ. Yoksa, ben şahımı bukadar severim diyerek, sıtnızı aşka, yüzünüzü derse çevirirsiniz, olur biter!

Gerzede M. K.

«17 yaşında iken 75 kilo geliyordum. Şimdi 19 yaşındayım, 60 kilo geliyorum. Bunun sebebi nedir?»

CEVAP:

K.lonuzun düşmesile ekmek tayınlarının eksilmesi ayni zamana tesadüf ediyor. Bu müddet zarfında evlenmedinizse, yahut âşık olmadınızsa, zayıflamanın sebebini bunda arayınız!

★

Sarayönünde İ. E.

«Sevdiğim kız bana, hoş sohbet olduğun için seni seviyorum, diyor. Ben de kendisini ne diye sevdiğimi söyliyeyim?»

CEVAP:

Sizin gibi hoş sohbet bir âşrkın şimdiye kadar sevgilisine münasip bir tâbir bulamamasına hayret olunur. Hakikaten Akıl hocasından cevap gelinciye kadar kendisine hitap edecek kelime bulamadınızsa şunu söyleyiniz: Benim g.bi lâf kıtlığında asmalar budıyan bir adama hoş sohbet demeniz de gösteriyor ki, siz kimsenin kusurunu yüzlemiyen terbiyeli bir meleksiniz!

★

Çinede H. K.

«Yoğurt sütten mi, süt yoğurttan mı yapılır?»

CEVAP:

Şimdi her ikisi de sudan yapılıyor. Siz.n sorduğunuz sual ile benim verdiğim cevap gibi!

★

Beyoğlunda A. K. T.

«Henüz altmış beş yaşındayım. Evlenmek istiyorum. Vaziyet düzelinciye kadar beklersem ihtıyarlıyacağım.. ne yapayım?»

CEVAP:

Eleniniz, dakika geçirmiye gelmez, sonra bu delikanlılık çağını bir daha bulamazsınız!

Geminin Namusu

ROMAN: HİKMET FERİDUN

— 4 —

Tutuştuğu bahiste ilk defa kaybeden Orkinos âdeta deli olacak derecede hiddetlenmişti.

— Patlamadın ya ulan!.. diye Çurçura bağırdıktan sonra pantalonunun arka cebindeki cüzdanını çıkarıp açtı, Çurçura kirli bir beş liralık uzattı.

Lâkin tayfalar gördükleri kadına olduğu kadar, Orkinosun para vermesine şaştılar, kulaklarına inanamıyorlardı. Orkinos tutuştuğu bahiste kaybetsin ha!.. Bu olacak şey değildi. Lâkin olmuştu işte!.. Tayfalar kahkahalarla gülüyorlar, alay ediyorlardı. Çünkü hepsinin Orkinosa hınçları vardı. Bütün tayfaların parasını, tutuştuğu bahislerle çekmişti.

Orkinos, biraz ilerideki genç kıza bakarak homurdanıyordu:

— Karı kısmı işte!.. Gemiye daha ayak atar atmaz bana uğursuzluk getirdi... Ben a.danayım ha? Gitti beş kâğıt!.. Kaptan kendi kamarasına kadın kapamış demek ki?..

Bundan sonra sesini yükseltti:

— Geminin namusu iki paralık oldu!.. dedi.

Tayfalar aralarında konuşuyorlardı:

— Amma da kadın ha.. sigara da içiyor be!..

Hakikaten genç kız kaptanın kamarasında bulduğu bir gemici pantalonu ile bir fanilâyı giymişti. Pantalonun paçalarını makasla kesmiş olacak ki, yer yer ve salkım sakım sallanıyordu.

Bir elinde sigarası, öteki eli pantalonunun cebinde onlara doğru ilerliyordu.

Orkinosun yanından geçerken onun bir daha:

— Karı kısmının bu gemide işi ne ki? dediğini işitti. Zaten Orkinos kadınlardan daima «karı kısmı» diye bahsederdi.

Genç kız dev adamın önünde durdu. Onun dalgalı bir denizi andıran iğri büğrü yüzüne bakıp yüksek sesle:

— Ne surat! ne surat!.. Köpek balığı sizden çok daha yakışıklıdır, dedi.

Tayfalar şimdi çığlık halinde kahkahalar savuruyorlardı. Hepsi ayrı ayrı şekillerde, kimi makara çözer gibi, kimi âdeta hıçkırıklarla gülüyordu. Genç kızın bu sözü, bu cesareti pek hoşlarına gitmişti.

Mosmor kesilen Orkinos dişlerini gıcırdatıyor, meseleye daha büyük bir ehemmiyet vermek için mütemadiyen geminin namusundan bahsediyordu.

— Suratımı beğenemediniz mi küçük bayan? dedi.

Lâkin bütün tahminlere rağmen genç süvarinin geminin arka tarafından geldiğini gördükleri zaman herkes bir kere daha şaşırdı. Demek kaptan geceyi kendi kamarasında geçirmemişti.

Üstelik süvari hemen hemen Orkinos kadar genç kıza karşı hiddetli görünüyordu.

Tuhaf şey!.. O halde bu güzel kadının gemide işi neydi?

Lâkin biraz sonra onun hikâyesini duymıyan kalmadı. Orkinosun hiddeti arttıkça artıyor, «karı kısmı» diye mütemadiyen genç kızdan ve geminin namusundan dem vuruyordu.

Öteki tayfalar ve geminin kodamanları işi uzaktan hayretle seyrediyorlardı. Süvari ise genç kıza karşı artık lâkayıt bir tavır takınmıştı.

Kaptan yalnız bir şeye daha kızmıştı, o da kızın kamarasında bulduğu kendi elbisesini giymesi idi. Üstelik makasla pantalonunun paçalarını da kesmişti. Turgut:

— Olur şey değil... Sanki kendi babasının malı.. diyordu.

Genç kıza baş altındaki kamarayı verdiler. Geceden uykusuz kalan kaptan ise kendi kamarasına çekildi. Yatmak için soyunurken yerde bir mukavva gördü. İğilip aldı. Bu bir davetiye idi. Bir nişan davetiyesi..

«Kızımız Yıldızla, maruf tüccarlardan...»

Diye başlıyordu:

Kaptan alaycı bir tavırla gülümsedi:

— Hey gidi Yıldız hanım efendi!.. Kendi nişan davetiyesinden birini de yanına almış. Hatıra diyedir belki!.. Ne macera düşkünü kız!.. Nişan merasiminde kaç, Afrikaya gidecek bir vapura bin. Tanımadığı bir takım insanlar içinde seyahat et. Olur şey değil!.. Amerikan filimlerinden örnek mi almıştır, nedir? Keşke yatmadan şunun babasına bir telsiz çekeydik. Artık kalktıktan sonra!.. Lâkin bizim gemici elbisesi de haspayı fena açmamış. Yalnız acaba Orkinos ona neden bukadar kızıyor. Verseler, «Yıldızı» bir kaşık suda boğacak..

Kaptan yatağına girdi. Hafif levanta kokusu yastığına ve yorganına kadar sinmişti. Genç süvari gülümsedi ve bu gündüz uykusunda bir takım garip rüyalar gördü. Şu kız nekadar ükalâ, nekadar şımarık, nekadar küstah, ve ne derece züppe şeydi...

* * *

HAMSİ KAPTAN NEREDE DÜNYANIN EN HAREKETLİ İNSANI OLUR?

Süvari içeride uyuya dursun, dışarda ayrı bir âlem vardı. Herkes işile gücü ile meşgul görünmekle beraber, bir taraftan da «Yıldız» ı seyrediyordu.

Yalnız «Hamsi kaptan» genç kızın etrafında pervaneler gibi dönüyordu.

Orkinos uzaktan ona bakarak:

— Hamsi kaptana olanlar olmuş!.. diye mırıldandı.

Hakikaten Hamsi kaptana olanlar olmuştu. Genç kıza elinden gelen komplimanı gösteriyordu. Hattâ tepsinin içinde ona yemek bile götürdü.

Hamsi kaptan geminin ikinci süvarisi idi.. Gayet ufak tefek bir adamdı. Minimini bıyıkları vardı, iki kırmızı kulağı başına yapıştırılmış iki domatesi andırıyordu. Kendisinin pek kibar, pek hassas, pek ince ruhlu bir insan olarak tanılmasına fevkalâde ehemmiyet verirdi. Karaya her çıktığı zaman yakasında bir çiçekle gemiye dönerdi.

Dünyada en büyük emeli, içinde şık, zarif ve genç kadınların seyahat ettikleri büyük yolcu gemilerinde çalışmaktı. Lâkin ne çare ki, hayat onu daima uzak seferler yapan bu kara suratlı şilebe atmıştı.

Lâkin işte Afrika vapurunda da bir genç kız vardı. Ve dünyanın en şık, en ince, en ültra modern kızlarından biriydi bu. Artık Hamsi kaptan için yeryüzünün en centilmen denizcisi olduğunu ispat etmek fırsatı işte kendisini göstermişti.

Şimdi «Yıldız» ın vapurda ondan başka dostu yoktu.

Genç kız, cebindeki sigara paketini çıkardı, Hamsi kaptana uzattı. Denizci mübalâğalı ve haretli bir teşekkürle sigarayı aldı. Fakat hemen kibritini çaktı ve Yıldızın sigarasını yaktı.

Genç kız, bir şey söylemiş olmak için:

— «Güzel kocacığım» diyorum da yüzüme bakmıyorsun..
— Ben söyliyene değil, söyletene bakıyorum!..

den ve hele mübarek yüzünüzden uzak kaldık. Dün Mustafa ağa ile görüşürken eteğinizi öpmiye gelmeyi düşündük..

— Memnun oldum, memnun oldum.

İzzettin efendi derhal sözü Hocanın meziyetlerine intikal ettirdi. Hele verdiği kararların isabetini anlata anlata bitiremiyordu. Bugünkü iki davanın sureti halli şehire hemen yayılmıştı. Bütün çarşı esnafı verilen hükümlere hayran kalmıştı. Fakat İzzettin efendi bunları anlatırken işin bir diğer tarafını meskût geçiyordu ki, o da halkın bu hükümlere karşı katıla katıla gülmesi idi.

Mevlâ insana akıl vermişti, bu aklın ameli, Âdem oğullarının seviyesini gösterirdi. Hocanın icraatı da Sivrihisarlılara onun zeki, kurnaz, ve ayni zamanda alaycı bir mahlûk olduğu intibaını vermişti. İzzettin efendinin de iki de birde:

— Siz âlimsiniz, siz ranasınız! demesi hep buradan geliyordu.

Buna rağmen halk - sebebini anlamadan - ayni zamanda gülmek ihtiyacını da duyuyordu.

Hoca ile İzzettin efendi böyle konuşurlarken kapı yavaş yavaş açıldı ve eşikte küçük Ömer göründü. Üzerinde çizgili, gecelik entarisi, başında da küçük, mavi boncuklu takkesi vardı. Nereden bulmuşsa bulmuş, eline bir patlıcan geçirmişti.

İzzettin efendi küçüğü görünce, yusyuvarlak vücudunu daha çok büzerek ve toparlaklaştırarak seslendi:

— Gel bakayım, ton ton... Gel amcana... Tanımadın beni. Hani sana dün kapıda ördek yavrusu vermiştim, işte o benim. Gel bana..

Çocuk bir müddet İzzettin efendinin yüzüne baktıktan sonra tıpış tıpış gitti, kucağına oturdu. İzzettin efendi hayrandı:

— Arkası var —

TERZİ: REFİK ÜNER

Paris Adam, Belgrad ve Zağrep akademilerinden mezun en güzel malzeme, en yüksek dikişi ve kupon ingiliz kumaşları ile takdirler kazanıyor.

Beyoğlu İstiklâl caddesinde numara: 218
Telefon: 49423

YALNIZ TAKSİLER Mİ?

(8 nci sayfadan devam)

Eski devrin tebdili kıyafet ederek gezen vezirleri gibi otomobilsiz dolaşan zat da tramvaydan vapura, vapurdan trerene, trenden otobüse atlayıp da Yakacığa vardığı zaman, eminim ki, en aşağı beş defa telefon etmiş ve beş tane hayırlı emir vermiştir...

Bu şartlar dahilinde bir şehrin yüzü, çarçabuk, temiz, sevimli, kıvrak bir şekil almaz mı?..

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılârınızı keser

İcabında günde 3 kaşe almabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ. Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

10.000 kadını Hayrette bırakan GARİP BİR PUDRA TECRÜBESİ

Daha güzel görünebileceğinizin Kat'i DELİLİ

BUGÜN bu TECRÜBEYİ Yapınız.

Pudracılıkta şayanı hayret son bir keşif.. *Cildi güzellestiren,* ona güzel bir cazibe ve yeni bir hayat veren unsur . . . donuk ve çirkin bir cildi, gençliğin tabii renklerile süsler. Pudra yağmur'a, Rüzgâr'a ve hatta terleme'ye rağmen bile sabit kalır ve artık parlak burun bırakmaz. Bu cevher (Krema köpüğü) namı altında beratı istihsal edilmiş ve yalnız Tokalon Pudrasında bulunmaktadır.

CİDDEN MÜHİM BİR TEKLİF

Yüzünüzün bir tarafına krema köpüğü sayesinde istihzar edilen Tokalon Pudrasını ve diğer tarafına her hangi bir pudrayı sürünüz. Ayet "Krema köpüklü pudra" ile idralanmış taraf diğerinden *daha güzel daha taze* ve *daha cazip* göstermezse Tokalon pudranıza verdiniz para iade olunacaktır.

Tombul Teyze Albümü

Büyük ve kıymetli üstadımız karikatürist **RAMİZ**'in **TOMBUL TEYZE** albümünü aldınız mı? Şöhreti Türkiye hudutlarını çoktan aşan, ve Balkan memleketlerinin tâ ötelerine, Avrupanın her tarafına yayılan sevimli **TOMBUL TEYZE**'nin bu albümü en seçme karikatürlerle dolu oldu u halde herkesin kütüphanesinde yer aldı. Bugünkü şerait dahilinde bir daha basılmasına imkân olmıyan bu emsalsiz eserden muhakkak surette birer tane edininiz. **TOMBUL TEYZE**'nin 64 adet güzel kompozisyonu karşısında saatlerce gülecek ve eğleneceksiniz. Fiyatı her yerde 25 kuruştur. Bütün bayilerden, müvezzilerden, veyhut (KATÜR) idarehanesinden tedarik edebilirsiniz. (25) posta pulu mukabilinde adresinize derhal gönderilir.

Karikatür

TOMBUL TEYZE TAHTTARAVELLİ OYNUYOR:

Tombul Teyze — Kocacığım, ağırlığını verme, senin yüzünden bak beni de kaldıramıyorlar!..